

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۱۷. بودجه وزارت امور خارجه

معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی
دفتر مطالعات سیاسی

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت: ۳۰۰

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

کد موضوعی: ۲۶۰

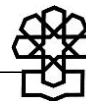
شماره مسلسل: ۱۷۳۳۳

دی‌ماه ۱۳۹۹

به نام خدا

فهرست مطالب

مقدمه	۱
۱. اعتبارات وزارت امور خارجه در لايحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.....	۱
۲. مقایسه بودجه وزارت امور خارجه در لايحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.....	۶
۳. تحليل و ارزیابی.....	۱۱
پیشنهاد.....	۱۴
منابع و مآخذ.....	۱۴

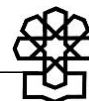
بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۱۷. بودجه وزارت امور خارجه

مقدمه

لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور اعتبارات دستگاهها و نهادهای مختلف در سال آینده را تعیین کرده و در این میان وزارت امور خارجه نیز بسان سالهای گذشته مشمول دریافت اعتبارات مشخصی برای انجام وظایف و مأموریت‌های خود شده است. در گزارش حاضر ابتدا ارقام تخصیص یافته به این وزارتخانه که در ماده واحده و پیوست‌های لایحه بودجه مندرج شده احصا و ارائه می‌شود. سپس به منظور اطلاع از میزان افزایش یا کاهش اعتبارات اختصاص یافته به وزارت امور خارجه، ارقام مذکور در قالب جداول مختلف با اعتبارات تخصیص یافته به این وزارتخانه در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مقایسه می‌شود. در انتهای گزارش، ارزیابی کلی از بودجه دستگاه متولی دیپلماسی کشور ارائه خواهد شد.

۱. اعتبارات وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

در لایحه پیشنهادی بودجه کل کشور برای سال ۱۴۰۰، اعتبارات دستگاه‌های اجرایی در جدول ۷ ماده واحده مشخص شده است. مجموع اعتبارات تخصیص یافته به وزارت امور خارجه مطابق با این جدول، معادل ۴۹،۹۵۹،۸۵۸ میلیون ریال تعیین شده است. این رقم شامل مجموع اعتبارات عمومی و اختصاصی هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌شود. جزئیات مربوط به این ارقام در جدول ذیل قابل ارائه است:

در پیوست شماره ۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی تعیین شده است. بر این اساس، مجموع اعتبارات وزارت امور خارجه به شرح جدول ذیل قابل ارائه است.

جدول ۳. اعتبار طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای وزارت امور خارجه در سال ۱۴۰۰ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	برآورد ۱۴۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه ارائه خدمات کنسولی	۲۲۲,۰۰۸
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۱	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۲	تعمیرات اساسی نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۳	خرید ساختمان‌های استیجاری نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۴	احداث دفتر سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - هرات	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۵	احداث دفتر، اقامتگاه و مهمانسرای سفارت جمهوری اسلامی ایران - دمشق	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۶	احداث دفتر سفارت جمهوری اسلامی ایران - مانیل	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۷	احداث و تکمیل ساختمان ۱۴ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۸	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات	۱۴۲,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۹	تعمیرات اساسی ساختمان‌ها	۸۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۱۰	احداث دفتر نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در ژنو	۱
۱۸۰۳۰۰۱۰۰۱	برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص - تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات آموزشی و کمک آموزشی - مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۸۵۰
۱۰۰۲۰۵۷۰۰۴	برنامه توسعه دولت الکترونیک - گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در وزارت امور خارجه	۱۹۰,۰۰۰

طبق جدول فوق، اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت امور خارجه در لایحه بودجه در قالب سه برنامه «ارائه خدمات کنسولی»، «برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص» و «توسعه دولت الکترونیک» مشخص شده است. اعتبارات عمده در این بخش، شامل «گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در وزارت امور خارجه»، «تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات» و «تعمیرات اساسی ساختمان‌ها» می‌شود و برای سایر طرح‌ها از قبیل احداث سرکنسولگری در هرات، دمشق و مانیل یا احداث و تکمیل ساختمان نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، از سال ۱۳۹۶ بودجه‌ای تخصیص داده نشده و پیش‌بینی سال‌های بعد نیز همچنان عدم تخصیص بودجه برای آنهاست.

در جداول ۳ و ۴ از پیوست دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، به موضوع درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی دستگاه‌ها اشاره شده است. بر این اساس، درآمدهای وزارت امور خارجه و مرکز آموزش روابط بین‌الملل این وزارتخانه مطابق با جدول ذیل قابل ارائه است:

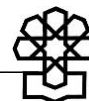
جدول ۴. درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی وزارت امور خارجه

برحسب دستگاه و جزء در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	درآمد عمومی			درآمد اختصاصی			جمع کل	
		ملی	استانی	جمع	ملی	استانی	جمع	استانی	جمع
۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه	۳,۹۷۲,۰۰۰	۰	۳,۹۷۲,۰۰۰	۳۱,۴۲۰,۰۰۰	۰	۳۱,۴۲۰,۰۰۰	۰	۳۵,۳۹۲,۰۰۰
	وزارت امور خارجه	۳,۹۷۲,۰۰۰	۰	۳,۹۷۲,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۳,۹۷۲,۰۰۰
۱۳۰۳۰۱	درآمدهای حاصل از اجاره ساختمان‌ها و اراضی (از جمله امکانات، اماکن و فضاهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی)	۷۰,۰۰۰	۰	۷۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۷۰,۰۰۰
۱۴۰۲۰۳	درآمد حاصل از چاپ، توزیع و فروش کتب و نشریات و واگذاری آنها	۲,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۲,۰۰۰
۲۱۰۲۰۱	منابع حاصل از فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی	۳,۹۰۰,۰۰۰	۰	۳,۹۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۳,۹۰۰,۰۰۰
۱۰۷۰۰۶	مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۰	۰	۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰
۱۴۰۱۰۳	درآمد حاصل از خدمات آموزشی و فرهنگی	۰	۰	۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰
۱۰۷۱۰۰	وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور	۰	۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰
۱۴۰۱۰۹	درآمد حاصل از خدمات کنسولی	۰	۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	۰	۳۱,۴۰۰,۰۰۰

در پیوست ۳ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسه‌های انتفاعی وابسته به دولت به انضمام برنامه، فعالیت و بهای تمام شده و بودجه مناطق آزاد تجاری - صنعتی ذکر شده است. در این بخش از لایحه البته اشاره‌ای به وزارت امور خارجه نشده است.

در پیوست ۴ لایحه بودجه نیز مصارف وزارت امور خارجه برحسب برنامه تعیین شده که شرح کلی برنامه‌های این وزارتخانه در قالب جدول زیر قابل ارائه است. توضیح اینکه در این بخش برخی ردیف‌ها مانند «خدمات کنسولی خارج از کشور» ذیل برنامه «ارائه خدمات کنسولی» در هر دو مجموعه وزارت امور خارجه و هزینه‌های خارج از کشور با اعتبارات متفاوت آمده است.

جدول ۵. مصارف وزارت امور خارجه بر حسب برنامه و خروجی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ (میلیون ریال)

شماره برنامه	شرح دستگاه / برنامه / خروجی	لایحه بودجه سال ۱۴۰۰
۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه	۷,۹۹۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه ارائه خدمات کنسولی	۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۱۱	خدمات کنسولی خارج از کشور	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۱۲	خدمات کنسولی داخل کشور	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۰	برنامه تعامل با ایرانیان خارج از کشور	۷۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۵	جلب مشارکت ایرانیان مقیم خارج از کشور	۳۵۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۶	حمایت و استیفای حقوق اتباع ایرانی	۳۵۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۴۸۰۰۰	برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۴۸۰۰۱	راهبری روابط اقتصادی خارجی	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۲۹۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۵۷۰۸۷	خدمات الکترونیکی	۲۹۰,۰۰۰
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۰	برنامه برقراری و توسعه روابط بین‌المللی	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۱	مبادله اسناد بین‌المللی	۸۳۳,۳۳۲
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۲	تعامل با کشورها	۸۳۳,۳۳۲
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۳	تعامل با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی	۸۳۳,۳۳۲
۱۰۷۰۰۲	وزارت امور خارجه - همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی	۱۰۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۵۳۰۰۱	برنامه کمک‌های توسعه‌ای بین‌المللی - تقویت دیپلماسی بین‌المللی	۱۰۰,۰۰۰
۱۰۷۰۰۴	سهامیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات	۲۰,۰۰۰
۱۰۰۲۰۲۴۰۰۱	برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی - پرداخت حق عضویت	۲۰,۰۰۰
۱۰۷۰۰۶	مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۳۷,۰۰۰
۱۸۰۳۰۰۱۳۸۷	برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص - کارشناسی ارشد	۳۵,۰۰۰
۱۸۰۵۰۰۳۰۱۲	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی - گزارش پژوهشی	۲۰,۰۰۰
۱۰۷۱۰۰	وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور	۳۶,۹۱۴,۲۸۶
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه ارائه خدمات کنسولی	۱۰,۷۶۳,۳۹۹
۱۰۰۲۰۰۷۰۱۱	خدمات کنسولی خارج از کشور	۱۰,۷۶۳,۳۹۹
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۰	برنامه تعامل با ایرانیان خارج از کشور	۳,۹۵۰,۹۴۹
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۵	جلب مشارکت ایرانیان مقیم خارج از کشور	۱,۹۷۵,۴۷۵
۱۰۰۲۰۰۹۰۰۶	حمایت و استیفای حقوق اتباع ایرانی	۱,۹۷۵,۴۷۴
۱۰۰۲۰۴۸۰۰۰	برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	۱۰,۷۶۳,۳۹۹
۱۰۰۲۰۴۸۰۰۱	راهبری روابط اقتصادی خارجی	۱۰,۷۶۳,۳۹۹
۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۶۷۳,۱۴۰
۱۰۰۲۰۵۷۰۸۷	خدمات الکترونیکی	۶۷۳,۱۴۰
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۰	برنامه برقراری و توسعه روابط بین‌المللی	۱۰,۷۶۳,۳۹۹
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۱	مبادله اسناد بین‌المللی	۳,۵۸۷,۷۹۹
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۲	تعامل با کشورها	۳,۵۸۷,۸۰۰
۱۰۰۲۱۰۳۰۰۳	تعامل با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی	۳,۵۸۷,۸۰۰

۲. مقایسه بودجه وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

برای ارزیابی بهتر اعتبارات تخصیص یافته به وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، ضروری است تا اعتبارات فوق با بودجه تخصیص یافته به این نهاد در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مقایسه شود. مقایسه خلاصه بودجه وزارت امور خارجه و زیرمجموعه‌های آن مندرج در جدول ۷ ماده واحد لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، با اعتبارات این وزارتخانه در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ را می‌توان براساس جدول ۶ شرح داد.

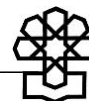
جدول ۶. مقایسه اعتبارات وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹

(میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان	لایحه بودجه ۱۴۰۰	قانون بودجه ۱۳۹۹	درصد رشد
۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه	۴۹,۹۵۹,۸۵۸	۲۸,۳۵۲,۸۸۶	۷۶/۲۰
۱۰۷۰۰۱	وزارت امور خارجه	۸,۴۰۲,۰۰۸	۲۴,۲۱۷,۷۰۶	-۶۵/۳۰
۱۰۷۰۰۲	وزارت امور خارجه - همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰
۱۰۷۰۰۴	سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات	۲۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	-۹۹/۵
۱۰۷۰۰۶	مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۳۷,۸۵۰	۳۵,۱۸۰	۷/۵۸
۱۰۷۱۰۰	وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور	۴۱,۴۰۰,۰۰۰	--	--

مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که بودجه این وزارتخانه از رشد ۷۶ درصدی برخوردار شده است.

نکته قابل توجه در اینجا این است که ردیف بودجه‌ای زیرمجموعه وزارت امور خارجه یعنی هزینه‌های خارج از کشور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ اضافه شده است. بودجه وزارت خارجه دو بخش دارد که یکی بودجه ستاد وزارت خارجه تحت ردیف ۱۰۷۰۰۰ لایحه بودجه است و بخشی نیز هزینه‌های خارج از کشور است که در ردیف ۱۰۷۱۰۰ به آن پرداخته می‌شود. در واقع بخشی از برنامه‌های وزارت خارجه که در کشور انجام می‌شود ذیل ستاد آورده شده و بخشی از آنها که خارج از کشور انجام می‌شود ذیل هزینه‌های خارج از کشور. بدین ترتیب هزینه‌های ریالی این وزارتخانه جدا از هزینه‌های ارزی آن محاسبه شده است. رقم ۲۴,۲۱۷,۷۰۶ میلیون ریال مندرج در ردیف ۱۰۷۰۰۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، شامل مجموعه هزینه‌های ارزی و ریالی وزارت خارجه در داخل و خارج از کشور بوده است، حال آنکه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ میان این هزینه‌ها تفکیک صورت گرفته است. از این رو رقم کسر شده در ردیف

۱۰۷۰۰۱ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ در ردیف ۱۰۷۱۰۰ این لایحه دیده شده و البته میزان آن نیز افزایش پیدا کرده است.

نکته دیگر اینکه ردیف «سه‌میه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات»، که در بودجه سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۸ بیش از دو برابر افزایش داشت، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با کاهش تقریباً ۱۰۰ درصدی روبه‌روست. از سوی دیگر، مقایسه اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت امور خارجه نیز در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ با جزئیات در جدول ۷ آمده است:

جدول ۷. مقایسه اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	مصوب ۱۳۹۹	برآورد ۱۴۰۰	درصد رشد
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه ارائه و بهبود خدمات کنسولی	۱۹۰,۰۰۸	۲۲۲,۰۰۸	۱۶/۸۴
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۱	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۲	تعمیرات اساسی نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۳	خرید ساختمان‌های استیجاری نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۴	احداث دفتر سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - هرات	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۵	احداث دفتر، اقامتگاه و مهمانسرای سفارت جمهوری اسلامی ایران - دمشق	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۶	احداث دفتر سفارت جمهوری اسلامی ایران - مانیل	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۷	احداث و تکمیل ساختمان ۱۴ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور	۱	۱	۰
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۸	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات	۱۲۰,۰۰۰	۱۴۲,۰۰۰	۱۸/۳۳
۱۰۰۲۰۰۷۰۰۹	تعمیرات اساسی ساختمان‌ها	۷۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۱۴/۲۸
۱۰۰۲۰۰۷۰۱۰	احداث دفتر نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در ژنو	۱	۱	۰
۱۸۰۳۰۰۱۰۰۱	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات آموزشی و کمک آموزشی - مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۷۰۰	۸۵۰	۲۱/۴۲
۱۰۰۲۰۵۷۰۰۴	گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات در وزارت امور خارجه	۱۵۰,۰۰۰	۱۹۰,۰۰۰	۲۶/۶۶

درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی وزارت امور خارجه را نیز می‌توان مطابق با جدول ذیل مقایسه کرد.

جدول ۸. مقایسه درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی وزارت امور

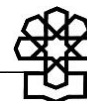
خارج در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

عنوان	لایحه بودجه سال ۱۴۰۰	قانون بودجه سال ۱۳۹۹	درصد رشد
وزارت امور خارجه			
وزارت امور خارجه	۳,۹۷۲,۰۰۰	۱۸,۰۶۴,۰۰۰	-۷۸/۰۱
درآمد حاصل از خدمات کنسولی	----	۱۸,۰۰۰,۰۰۰	-
درآمدهای حاصل از اجاره ساختمان‌ها و اراضی (از جمله امکانات، اماکن و فضاهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی)	۷۰,۰۰۰	۵۹,۰۰۰	۱۸/۶۴
درآمد حاصل از چاپ، توزیع و فروش کتب و نشریات و واگذاری آنها	۲,۰۰۰	۵,۰۰۰	-۶۰
منابع حاصل از فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی	۳,۹۰۰,۰۰۰	---	-
مرکز آموزش روابط بین‌الملل	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰
درآمد حاصل از خدمات آموزشی و فرهنگی	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰
وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	---	-
درآمد حاصل از خدمات کنسولی	۳۱,۴۰۰,۰۰۰	(۱۸,۰۰۰,۰۰۰)	۷۴/۴۴

در خصوص درآمد حاصل از خدمات کنسولی، ذکر یک نکته برای تبیین جدول بالا ضروری است و آن اینکه ردیف مربوط به این درآمد در قانون سال ۱۳۹۹ ذیل ردیف «وزارت امور خارجه» تعریف شده بود، حال آنکه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ ذیل ردیف «وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور» تعیین شده است. از این رو رقم درآمد حاصل از خدمات کنسولی در سال ۱۳۹۹ که معادل ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال است، در جدول فوق ذیل ردیف «وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور» نیز دیده شده است تا امکان مقایسه فراهم آید.

مقایسه درآمدهای وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و قانون بودجه سال ۱۳۹۹، نشان می‌دهد علاوه بر دو ردیف «درآمدهای حاصل از اجاره ساختمان‌ها و اراضی (از جمله امکانات، اماکن و فضاهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی)» و «درآمد حاصل از چاپ، توزیع و فروش کتب و نشریات و واگذاری آنها» که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ اضافه شده بود، ردیف جدیدی با عنوان «منابع حاصل از فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی» در ردیف درآمدی این وزارتخانه اضافه شده است و اعتبار آن معادل ۳,۹۰۰,۰۰۰ میلیون ریال است.

همچنین مقایسه اعتبارات مربوط به برنامه‌ها و فعالیت‌های وزارت امور خارجه براساس پیوست ۴ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و قانون بودجه سال ۱۳۹۹، براساس جدول ذیل قابل توضیح است:

جدول ۹. مقایسه مصارف دستگاه وزارت امور خارجه برحسب برنامه و فعالیت

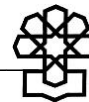
(میلیون ریال)

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با قانون بودجه سال ۱۳۹۹

عنوان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰	عنوان در قانون بودجه سال ۱۳۹۹	لایحه بودجه سال ۱۴۰۰	قانون بودجه سال ۱۳۹۹	درصد رشد
وزارت امور خارجه	وزارت امور خارجه	۷.۹۹۰.۰۰۰	۲۱.۴۷۷.۶۹۸	-۶۲/۷۹
برنامه ارائه خدمات کنسولی	برنامه ارائه و بهبود خدمات کنسولی	۲.۰۰۰.۰۰۰	۵.۳۱۲.۶۷۵	-۶۲/۳۵
خدمات کنسولی خارج از کشور	ارائه خدمات کنسولی از طریق نمایندگی‌های خارج از کشور	۱.۰۰۰.۰۰۰	۵.۲۶۲.۶۷۵	-۸۰/۹۹
خدمات کنسولی داخل کشور	ارائه خدمات کنسولی و فرهنگی و اقتصادی از طریق نمایندگی‌های داخل کشور	۱.۰۰۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰	۱۹۰۰
برنامه تعامل با ایرانیان خارج از کشور	برنامه حمایت و استیفای حقوق ایرانیان خارج از کشور و جلب مشارکت آنها در توسعه ملی	۷۰۰.۰۰۰	۴.۴۰۶.۷۷۴	-۸۴/۱۱
جلب مشارکت ایرانیان مقیم خارج از کشور	--	۳۵۰.۰۰۰	۲.۲۰۳.۳۸۷	-۸۴/۱۱
حمایت و استیفای حقوق اتباع ایرانی	--	۳۵۰.۰۰۰	۲.۲۰۳.۳۸۷	-۸۴/۱۱
برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	--	۲.۵۰۰.۰۰۰	۶.۳۵۷.۳۹۸	-۶۰/۶۷
راهبری روابط اقتصادی خارجی	راهبری در حوزه تقویت دیپلماسی اقتصاد مقاومتی	۲.۵۰۰.۰۰۰	۶.۳۵۷.۳۹۸	-۶۰/۶۷
برنامه توسعه دولت الکترونیک	--	۲۹۰.۰۰۰	۲۰.۹۶۸	۱۲۸۳/۰۵
خدمات الکترونیکی	ارائه خدمات کنسولی الکترونیکی	۲۹۰.۰۰۰	۲۰.۹۶۸	۱۲۸۳/۰۵
برنامه برقراری و توسعه روابط بین‌المللی	برنامه تنظیم و توسعه روابط با کشورها (دوجانبه و چندجانبه) و نهادهای بین‌المللی	۲.۵۰۰.۰۰۰	۵.۳۷۹.۸۸۳	-۵۳/۵۳
مبادله اسناد بین‌المللی	موافقتنامه‌ها، تفاهمنامه‌های سیاسی و امنیتی	۸۳۳.۳۳۲	۲۰.۳۴۲.۲۵۲	-۵۹/۰۳
تعامل با کشورها	تعاملات دوجانبه و چندجانبه	۸۳۳.۳۳۲	۲۰.۳۴۲.۲۵۲	-۵۹/۰۳
تعامل با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی	تعامل با سازمان‌های بین‌المللی	۸۳۳.۳۳۲	۱.۳۱۱.۳۷۹	-۳۶/۴۵
وزارت امور خارجه - همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی	--	۱۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۰
برنامه کمک‌های توسعه‌ای بین‌المللی - تقویت دیپلماسی بین‌المللی	برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف - حمایت از اهداف اقتصادی کشور و تقویت دیپلماسی اقتصاد مقاومتی	۱۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۰
سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات	--	۲۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	-۹۹/۵

عنوان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰	عنوان در قانون بودجه سال ۱۳۹۹	لایحه بودجه سال ۱۴۰۰	قانون بودجه سال ۱۳۹۹	درصد رشد
برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی - پرداخت حق عضویت	--	۲۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	-۹۹/۵
مرکز آموزش روابط بین‌الملل	--	۳۷,۰۰۰	۳۴,۴۸۰	۷/۳۰
برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص - فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد	--	۳۵,۰۰۰	۳۲,۴۸۰	۷/۷۵
برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی - گزارش پژوهشی	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی - تألیف و چاپ کتاب در امور بین‌الملل، سیاسی و کنسولی	۲,۰۰۰	۲,۰۰۰	۰
وزارت امور خارجه - هزینه‌های خارج از کشور	حذف	۳۶,۹۱۴,۲۸۶	--	--
برنامه ارائه خدمات کنسولی	--	۱۰,۷۶۳,۳۹۹	--	--
خدمات کنسولی خارج از کشور	--	۱۰,۷۶۳,۳۹۹	--	--
برنامه تعامل با ایرانیان خارج از کشور	--	۳,۹۵۰,۹۴۹	--	--
جلب مشارکت ایرانیان مقیم خارج از کشور	--	۱,۹۷۵,۴۷۵	--	--
حمایت و استیفای حقوق اتباع ایرانی	--	۱,۹۷۵,۴۷۴	--	--
برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	--	۱۰,۷۶۳,۳۹۹	--	--
راهبری روابط اقتصادی خارجی	--	۱۰,۷۶۳,۳۹۹	--	--
برنامه توسعه دولت الکترونیک	--	۶۷۳,۱۴۰	--	--
خدمات الکترونیکی	--	۶۷۳,۱۴۰	--	--
برنامه برقراری و توسعه روابط بین‌المللی	--	۱۰,۷۶۳,۳۹۹	--	--
مبادله اسناد بین‌المللی	--	۳,۵۸۷,۷۹۹	--	--
تعامل با کشورها	--	۳,۵۸۷,۸۰۰	--	--
تعامل با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی	--	۳,۵۸۷,۸۰۰	--	--

نکته قابل توجه اینکه بسیاری از ردیف‌ها در پیوست ۴ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ (برحسب برنامه و فعالیت) با عناوینی مختصرتر نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مورد اشاره قرار گرفته است. برای مثال در برنامه «ارائه خدمات کنسولی»، دو ردیف برنامه‌ای که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ تحت عناوین «ارائه خدمات کنسولی از طریق نمایندگی‌های خارج از کشور» و «ارائه خدمات کنسولی و فرهنگی و اقتصادی از طریق نمایندگی‌های داخل کشور» وجود داشت، به‌اختصار با عناوین جدید «خدمات کنسولی خارج از کشور» و «خدمات کنسولی داخل کشور» ذکر شده است. برنامه «حمایت و

استیفای حقوق ایرانیان خارج از کشور و جلب مشارکت آنها در توسعه ملی» در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، با عنوان جدید «برنامه تعامل با ایرانیان خارج از کشور» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ آمده است. ذیل «برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی»، برنامه «حمایت از اهداف اقتصادی کشور و تقویت دیپلماسی اقتصاد مقاومتی» به برنامه «راهبری روابط اقتصادی خارجی» تغییر نام داده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ «برنامه تنظیم و توسعه روابط با نهادها و سازمان‌های بین‌المللی» شامل سه ردیف «موافقتنامه‌ها، تفاهمنامه‌های سیاسی و امنیتی»، «تعاملات دوجانبه و چندجانبه» و «تعامل با سازمان‌های بین‌المللی» بود که با نام‌های جدید و مختصر «برنامه برقراری و توسعه روابط بین‌المللی» شامل سه ردیف «مبادله اسناد بین‌المللی»، «تعامل با کشورها» و «تعامل با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی» ذکر شده است.

برنامه «کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف» ذیل همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ که به «حمایت از اهداف اقتصادی کشور و تقویت دیپلماسی اقتصاد مقاومتی» اختصاص داشت، به برنامه «کمک‌های توسعه‌ای بین‌المللی» تغییر نام یافته و ذیل آن ردیف «تقویت دیپلماسی بین‌المللی» آمده است. اما بودجه این بخش هیچ تغییری نداشته است.

برنامه «تقویت مناسبات بین‌المللی» در بخش «سه‌میه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات»، ردیفی با عنوان «پرداخت حق عضویت و تعهدات و کمک داوطلبانه» قرار گرفته است. این ردیف بودجه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ اعتباری معادل ۴,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال داشت که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ این اعتبار به ۲۰,۰۰۰ میلیون ریال کاهش یافته است.

۳. تحلیل و ارزیابی

همچنانکه در بخش دوم این گزارش و از طریق مقایسه اعتبارات وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ تشریح شد، بودجه وزارت امور خارجه براساس جدول ۷ ماده‌واحد حدود ۷۶ درصد رشد داشته است. در واقع در نگاه اول و با مطالعه میزان رشد بودجه این وزارتخانه در سنوات قبل، قابل تأیید است که بودجه دستگاه متولی حوزه سیاست و روابط خارجی کشور در سال ۱۴۰۰ بیش از هر زمان دیگری افزایش یافته است. افزایش ۷۶ درصدی اعتبارات این وزارتخانه هیچگاه مسبوق به سابقه نبوده است. بودجه این نهاد در سنوات قبل به‌طور معمول تا ۲۰ درصد رشد را تجربه می‌کرده است. تنها در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، اعتبارات آن نسبت به سال قبل رشدی بیش از این میزان را تجربه کرد و افزایش ۴۳ درصدی را به ثبت رساند. از این‌رو،

لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ از حیث افزایش بودجه وزارت امور خارجه شاهد یک رکورد بی‌سابقه است و از این حیث قابل قیاس با لوایح سال‌های قبل نیست.

باین‌حال با در نظر گرفتن برخی واقعیات می‌بایست در خصوص واقعی بودن این درصد از افزایش با احتیاط بیشتری سخن گفت. نخست اینکه باید در نظر داشت که بخش عمده‌ای از هزینه‌های وزارت امور خارجه به‌دلیل مأموریت‌های فرامرزی خود با استفاده از ارز خارجی صورت می‌گیرد. از این جهت نوسان‌های نرخ ارز به‌طور مستقیم بر مصارف و هزینه‌های این نهاد تأثیرگذار است. چنانچه مبنای نرخ ارز در تخصیص اعتبارات به این وزارتخانه متغیر باشد، طبعاً محاسبه بودجه وزارت خارجه بر مبنای ریال نمی‌تواند تصویر دقیقی ارائه کند. بر اساس مصوبه هیئت وزیران نیاز ارزی تمام دستگاه‌ها باید بر مبنای ارز نیمایی تهیه شود. باید در نظر داشت که نرخ ارز در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ بر اساس هر یورو ۲۶ هزار تومان لحاظ شده است. در واقع وزارت خارجه برای تأمین نیازهای ارزی خود می‌بایست با استفاده از منابع ریالی تخصیصی به این وزارتخانه با خرید یورو ۲۶ هزار تومانی از بانک مرکزی نیازهای ارزی خود را جبران کند. حال آنکه در سال ۱۳۹۹ نرخ خرید یورو ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شده بود. طبیعی است که این تفاوت نرخ به‌منزله تحمیل هزینه‌های ریالی بیشتر به وزارت امور خارجه و هر نهادی است که به‌منظور انجام مأموریت‌های خود نیازمند استفاده و هزینه ارز است. طبیعی است که در میان نهادهای موجود در کشور وزارت امور خارجه بیش از هر دستگاه دیگری نیازمند استفاده از منابع ارزی برای انجام وظایف و مأموریت‌های خویش است.

نکته مهم دیگر در خصوص بودجه تخصیص‌یافته به وزارت امور خارجه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور آن است که بخش مهمی از بودجه پیش‌بینی شده برای این وزارتخانه می‌بایست از طریق درآمدهای حاصل از خدمات کنسولی این وزارتخانه به‌عنوان درآمدهای اختصاصی آن محقق شود. بر این اساس پیش‌بینی شده است که رقمی معادل ۳۱،۴۰۰،۰۰۰ میلیون ریال به‌عنوان خدمات کنسولی در سال ۱۴۰۰ تأمین شده و به مصرف برسد. باین‌حال بررسی‌ها حاکی از آن است که به‌دلیل مشکلات ناشی از پاندمی کرونا و تأثیر مستقیمی که این موضوع بر کاهش چشمگیر رفت و آمدها در سطح بین‌المللی برجای گذاشته است، تحقق این رقم برای درآمدهای وزارت خارجه از بخش خدمات کنسولی کاملاً بعید و دور از انتظار است. کما اینکه در سال ۱۳۹۹ نیز به‌دلیل شیوع ویروس کرونا وزارت امور خارجه با کاهش شدید درآمد کنسولی خود مواجه بوده و حدود ۱۰۰ میلیون یورو از درآمد خود را از دست داده است. از این جهت می‌توان تأیید کرد که مسئله کرونا باعث خواهد شد که بسیاری از درآمدهای کنسولی وزارت خارجه که بخش عمده مصارف این وزارتخانه نیز از محل آنها تأمین می‌شود، در سال ۱۴۰۰ محقق نشود. در چنین شرایطی وزارت امور خارجه به‌دلیل عدم تأمین درآمدهای اختصاصی با کسری بودجه مواجه خواهد شد. طبعاً کاهش منابع مالی، الزاماتی بر مسئولان

این وزارتخانه برای صورتبندی اولویت‌های آن و حذف هزینه‌های غیرضرور ایجاب می‌کند و بر این اساس انتظار این است که روند صرفه‌جویی در هزینه‌های این وزارتخانه تداوم یابد.

خاطرنشان می‌شود در سال‌های اخیر و با افزایش محدودیت‌های ارزی کشور وزارت امور خارجه در قالب اقدام‌هایی نظیر کاهش مبلغ فوق‌العاده اشتغال خارج از کشور، حذف و کاهش پست‌های غیرضروری در داخل نمایندگی‌ها، کاهش الزام مأموران ثابت و موقت غیرضروری، کاهش مدت زمان مأموریت، بازگشت زودتر از موعد برخی از مأموران، اصلاح و بازنگری آیین‌نامه‌های مالی نمایندگی‌ها، اصلاح و بهبود فرایندهای مالی و مدیریتی و پشتیبانی نمایندگی‌ها و استفاده از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات سامانه‌های الکترونیکی جهت انجام فعالیت‌های جاری نمایندگی‌ها، اقدام‌هایی را برای کاهش هزینه‌های این وزارتخانه به انجام رسانده است. با این حال الزامات و اقتضات کنونی از ضرورت تداوم این قبیل اقدام‌ها حکایت دارد. کم‌اینکه طبق مصوبه دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۷ مصارف وزارت امور خارجه از حدود ۱۶۰ میلیون یورو در سال ۱۳۹۷ به ۱۴۰ میلیون یورو در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۰ میلیون یورو در سال ۱۳۹۹ کاهش پیدا کرد و این رقم در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۲۰ میلیون یورو تعیین شده است. بدین سان، وزارت امور خارجه نیز همچون بسیاری از دستگاه‌ها ناگزیر از تداوم روند کاهش هزینه‌های خویش است.

در عین حال، حائز اهمیت است که روند صرفه‌جویی در هزینه‌های وزارت خارجه به‌ویژه در بخش‌هایی که با فعالیت‌های فرامرزی این نهاد از جمله اقدام‌های نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارج از کشور ارتباط دارد به‌نحوی پیگیری شود که با اولویت‌ها و ترجیحات کلان مرتبط با اهداف حوزه سیاست و روابط خارجی کشور انطباق معنادار داشته باشد. به‌عنوان مثال طبیعی است که دلالت‌های ناظر بر ضرورت تقویت رویکرد نگاه به شرق در سیاست خارجی که از جمله به‌دلیل تداوم سیاست‌های ضدایرانی دولت‌های غربی قوام می‌یابد، ایجاب می‌کند که کاهش هزینه‌های نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارج از کشور بیشتر معطوف به نمایندگی‌های مستقر در کشورهای غربی باشد. حداقل اینکه کاهش هزینه‌های این بخش در کشورهای آسیایی و حوزه شرق بیشتر از نمایندگی‌های مستقر در کشورهای غربی نباشد.

از سوی دیگر ضرورت تقویت دیپلماسی اقتصادی که در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری و نیز در برنامه ششم توسعه کشور مورد تأکید قرار گرفته است، اقتضا دارد که تا حد ممکن از کاهش اعتبارات ضروری مرتبط با این بخش اجتناب شود. این امر به‌ویژه با در نظر گرفتن موضوع تحمیل تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان که به‌طور اجتناب‌ناپذیری ضرورت تقویت دیپلماسی اقتصادی در ملاحظات کلان مرتبط با سیاست خارجی کشور را مضاعف می‌سازد بیشتر قابل درک و توصیه است.

نکته دیگر در خصوص بودجه وزارت امور خارجه به مسئله کاهش شدید اعتبار در نظر گرفته شده برای پرداخت سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی و تعهدات مربوط می‌شود. همچنانکه پیش‌تر اشاره شد اعتبار در نظر گرفته

شده برای این بخش بیش از ۹۹ درصد کاهش داشته است. البته قابل ذکر است که اعتبارات این بخش در واقع مربوط به تعهدات دولت جمهوری اسلامی ایران در سطح نهادهای بین‌المللی است و نباید آن را به‌عنوان بودجه وزارت امور خارجه قلمداد کرد. این وزارتخانه در واقع متولی انتقال این بودجه به سازمان‌های بین‌المللی است. اما به‌هرحال کاهش اعتبارات این بخش در صورت تداوم در سال‌های بعد می‌تواند بر حقوقی که ایران از ناحیه عضویت در این قبیل سازمان‌ها اکتساب می‌کند (نظیر حق رأی) تأثیر منفی بگذارد. ضمن آنکه براساس نامه مورخ ۹۹/۹/۲۳ رهبر معظم انقلاب، امکان تحقق بند «ه» تبصره «۴» ماده‌واحد لایحه در مورد برداشت مبلغ دو میلیارد و هشتصد و چهل و پنج میلیون (۲,۸۴۵,۰۰۰,۰۰۰) یورو از منابع ورودی سال ۱۴۰۰ صندوق توسعه ملی و استفاده از آن از جمله برای پرداخت حق عضویت ایران در مجامع بین‌المللی عملاً منتفی است.

و نکته آخر در خصوص اعتبارات وزارت امور خارجه اینکه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور بسان قانون سال قبل اعتباری برای پیگیری و اجرای مقوله خطیر دیپلماسی عمومی توسط این نهاد در نظر گرفته نشده است. با در نظر گرفتن تشدید فعالیت‌های ضدایرانی دشمنان در خارج از کشور به‌ویژه در ابعاد روانی و رسانه‌ای مطلوب آن بود که در فهرست برنامه‌های مشمول دریافت اعتبار در بودجه وزارت امور خارجه به این مقوله نیز توجه می‌شد.

پیشنهاد

با توجه به اهمیت خنثی‌سازی تحرکات و توطئه‌های ایران‌ستیزانه و اسلام‌هراسانه دشمنان و نیز دفاع از گفتمان انقلاب اسلامی در خارج از کشور ضرورت دارد که برنامه دیپلماسی عمومی در فهرست برنامه‌های وزارت امور خارجه گنجانده شود. از اینرو، پیشنهاد می‌شود که در جدول شماره ۱ پیوست ۴ لایحه، عناوین مندرج در شماره برنامه خروجی ۱۰۰۲۱۰۳۰۰۲ ذیل شماره‌های دستگاه اجرایی ۱۰۷۰۰۰ و ۱۰۷۱۰۰ به «تعامل با کشورها و پیشبرد دیپلماسی عمومی کشور» تغییر یابد.

منابع و مأخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.
۲. لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.
۳. مهدی امیری، سمانه احمدخان‌بیگی، بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، ۱۲. وزارت امور خارجه، مرکز پژوهش‌های مجلس، دی ماه ۱۳۹۸، شماره مسلسل ۱۶۷۸۸.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۳۳۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۱۷. بودجه وزارت امور خارجه

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست خارجی)

تهیه و تدوین کنندگان: مهدی امیری، سمانه احمدخان بیگی

ناظران علمی: حجت‌الاسلام جلیل محبی، ابودر گوهری مقدم، یحیی مزروعی ابیانه

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. بودجه

۲. وزارت امور خارجه

۳. لایحه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۱۰/۱۳